

Bíblían og samkynd paralög

Bíblían um hjúnalag millum mann og konu

Gud skapti menniskjað í síni mynd, sum mann og konu skapti hann tey (1. Mós. 1,27). Maður og kona hoyra eftir Guds skapanarskipan saman. Og ikki maður og maður ella kona og kona. Soleiðis er menniskjað ikki skapt, og soleiðis er tað ikki ætlað at vera.

Sálarlæknin, John White, skrivur, at tað kynsligu tráanina hevur Gud lagt í menniskjað til tess at læra okkum um felagsskap og at hjálpa okkum í einsemi okkara. „Ikki er gott, at maður er einsamallur“. (1. Mós. 2,18). Tann kynsligi kærleikin er ein fyrmynd, sum skal hjálpa okkum at skilja ein djúpari kærleika og felagsskap, nevniliga tann, sum er millum Kristus og kirkjuliðið. - Menniskju í samkyndum paralögum eru eisini púra greið um samanhangin millum tað kynsliga, samleguna, og at vinna á einseminum.

Kynsligur kærleiki er eisini skapandi. Tá ið menniskju fáa børn, hendir okkurt nýtt við kærleikanum og felagsskapinum teirra millum. Soleiðis hevði Gud ætlað tað frá fyrstantið, men hvussu er hetta gjørligt í einum samkyndum paralagi? Tað er ógjørligt, tí tað hevur ongantið verið Guds ætlan.

Vit og skil sigur okkum eisini, at so er: Kallsköpin eru gjørd til kvensköpin og øvugt. Hvat annað enn kallsköpin kann gera, at eggkyknan í konufólki verður giti? At konufólk á okkara døgum kunnu fáa sett eitt gitið øg inn í móðurlívið, mótsigur ikki hesi hugsan. Har hevur so, ið hvussu so er, ein maður verið uppi í leikinum onkustaðni.

Bíblían um samkynd paralög

Síðan 1955, tá ið Derrick Sherwin Bailey gav út bókina *Homosexuality and the Western Christian Tradition*, hevur verið roynt at skilja *ímillum* leysgivin samkynd paralög í sambandi við heidna gudsdyrk-an, sum viðhvørt tók seg upp í Ísrael, og samkynd paralög, sum menniskju annars líva í á okkara døgum, og sum roynt verður at fáa góðtíkið bæði á ein og annan hátt.

Hvar stendur tað?

Samkynd paralög eru nevnd sjei ferðir í Bíbliuni, og er hon hvørja ferð ímóti hesum paralagi. Tekstirnir kunnu innihaldsliga verða skiftir í fyra partar.

a) 1. Mós. 19,1-11 og Dóm. 19: Sagan um Sódómu og um Gibeu. (Sódómu varð ikki tó ikki eina lagt í oyði vegna samkynd paralag. Sí Ez. 16,49: „Sí, synd Sódómu systur

tínar var drambæti; hon og dóttur hennara høvdu nøgdir av mati og livdu sorgleyst í náðum, men hjálptu tó ikki hinum neyðstødda og fátæka.“)

b) 3. Mós. 18,22 og 20,13: Forboð, at maður hevur samlegu við mann eins og við konu.

c) Róm. 1,18-32: Paulus víðger fylgjurnar fyri tað samfelag, sum vendir Gudi bakið.

d) 1. Kor. 6,9-10 og 1. Tim. 1,8-11: Tvær syndaskráir hjá Paulusi; - hvør nevnr onkursvegna samkynd paralög.

Munur á trá og gerð!

Tað er umráðandi at fáa sagt, at tað er munur á at hava samkynda trá, og so at liva í samkyndum paralagi. Samkynd trá eins og onnur syndug trá ella girnd hevur við syndugu mannna náttúruna at gera, og verður ikki tilroknað tí, sum trýr á Jesus. Men at liva í samkyndum paralagi ella at liva samsvarandi samkyndari trá letur seg ikki gera, um ein er trúgvandi.

Tann kristni má við Guds hjálp stríðast ímóti syndini. Fellur hann í synd, má hann játta Gudi sína synd, og ger hann tað, fær hann vegna Jesu krossardeyða fyrigeving. Sum tað eisini stendur skrivað: „Um vit játta synd-um okkara, tá er hann [Gud] trúfastur og rættvísur, so at hann fyrigevur okkum syndirnar og reinsar okkum frá allari órættvísi.“ (1. Jón. 1,9)

Ein synd ímillum so mangar aðrar!

Í Bíbliuni verður sagt, at samkynd paralög ikki bara er synd, men eisini ónáttúrlig. Men hvørki í 3. Mósebók ella hjá Paulusi verður samkynd paralög umtalað sum ein stórr synd enn aðrar syndir. Tað tykist, at tað er tann avgjørda stöðan at vilja og krevja rættin til samkynd paralög, sum elvir Guds vreiði (Sí Sódómu og Gibeu), ein stöða, sum vanvirðir Guds skapanarskipan millum mann og konu. Henda leysgivna lívsfórslan kann verða samanborðin við tað grísk-rómverska samfelagið, sum Paulus livdi í, ein levnaður, sum eisini eru uppi á okkara døgum.

Eru revsingarnar í GT í gildi í NT?

Í Gamla Testamenti (GT) lesa vit um deyðarevring, sum tað hevur kynsligt samband við annan mann. Onkur kann tí spyrja: Av tí at GT eisini er Guds orð, og hesin dómur stendur har, er hann so ikki galdandi á okkara døgum?

Tríggr tulkingarhættir kunnu verða staðfestir teirra millum, sum trúgva, at Bíblían er Guds orð.

a) Øll Móselógin er gingin út í Kristi. „Eg eri kom-

Bergur D. Joensen skrivur

in at fullfóra lógina“, sigur Jesus (Matt. 5, 17). Tað, sum enn hevur gildugleika er tað, sum beinleiðis verður álagt í Nýggja Testamenti (NT).

b) Gjörður verður munur á lógnum í GT. Síðalagslógirnar (10 boðini) eru altíð í gildi; men gudstænastulógirnar og samfelagslógirnar eru uppfyltar í Kristi.

c) Skilnaður verður gjörður ímillum jødar og heidningar í Bíbliuni. Móselógin er givin jødum, men bara tær lógir hava við heidningarar at gera, sum Guds gav Nóa eftir syndflóðina. (Gamal rabinskur tulkingarháttur)

Hvønn av hesum tulkingarhættum, ein velur, so er GT ímóti samkyndum paralagi, men eftir Kristus er ikki grundarlag fyri at taka revsingina við, sum har verður umtalað. Eitt gott dømi úr NT er, tá ið hinir skriftlærdu og Fariseararnir komu við eini konu til Jesu, sum var tikin í hori. Tað, Jesus segði við hesa konu, sum eftir Móselóg átti at verð steinað, er: „Eg dømfelli teg ikki heldur. Far avstað, synda ikki longur!“ (Jón. 8,11)

Kunnu atvoldir verða staðfestar? Samkynd trá er ikki arvalig

Tann vanliga hugsanin millum fólk er, at samkynd trá er arvalig, at ein verður føddur soleiðis, at ein bara er soleiðis frá náttúrunnar hond. Royndir hava verið gjørdar at prógva, at so er,

men tó einki veruligt úrslit. Visindaliga ber ikki til at prógva samanhang millum arv og samkynda trá! Tað verður úr drúgðt at víðgera gjøllari, hvørjar tær royndirnar eru. (Sí: Roland Werner: *Homoseksualitet og den kristne menigheds fuldmagt*, Konvent for Kirke og Theologi, 1995, s. 14-15; Asser Stenbäck: *Hvad er homoseksualitet?*, 1992, s. 7-9.)

Samkynd trá er fingin

Týskarin Roland Werner t.d. var samkyndur, og hevur hann eisini livað í samkyndum paralagi. Nú hevur hann skrivað fleiri bókur um tað at vera samkyndur, og í fleiri ár hevur hann eisini havt samband við samkynd, sum koma til hansara at fáa hjálp. Sjálvur sigur hann seg líva verið ígjøgnum eina innvortis grøðing, og hevur funnið sær ein nýggjan samleika. (*Kristen i dag*, nr. 2, september 1991, Helsing, s. 12).

Roland Werner skrivur, at hann ikki er samdur við nógvum, sum er uppi í tíðini um at tað at vera samkyndur, er arvaligt. Hann heldur, at tann samkynda tráanin hevur sálarliga ávold og hevur við familjuviðurskipti at gera.

Er broyting møgulig? Úrslitið er at vita atvoldina

Elizabeth Moberly, hevur granskað samkynd. Hon heldur, at atvoldin til samkynda trá bæði hjá mannfólki og konufólki stavar frá barnaárunum av tørvandi ella ógagnligum sambandi ávíkavist við pápan og

mammuna.

Vegurin úr hesu samkyndu trá er at hava gott samband við menniskju av sama kyni, sum ein sjálvur/sjálv, og ikki kynsligt samband. Hon heldur, at samkynd trá fyrst og fremst er ófullgigið menning ella ein djúpur, ónøgtður kensliligur tørvur. Handan ta samkyndu kynsligu trána er ein sálarligur tørvur, sum bara tykist vera kynsligur. Teirra kynsligi tørvur er náttúrligur, men vísir seg bara á ónáttúrligan hátt.

Teimum samkyndu er tørvur á kærleika, og djúpum, varandi vinarlagi við fólk av sama kyni, serliga í kristnum felagsskapi. Kærleiki og bønarsfelagsskapur og í samveru annars er tað besta fyri tey. Kærleiki er teirra høvuðstrupulleiki, teirra stóri tørvur og teirra einasta veruliga hjálp. Tann kærleiki her er talan um, er kærleiki Krists.

Kristin næstrakærleiki Samkynd eru meira enn teirra kyn!

Hvat kyn, ella hvørja kynsliga trá eitt menniskja hevur, sigur ikki alt um tað. Menniskjað er meira enn tess kyn! Tí er tað skeiðt og ókristiligt at geva einum menniskja eitt kynsligt heiti so sum „samkynd“, av hinum slagnum“ og so øll tey heitini, sum einum ikki nýtist at nevna... Um ein er samkyndur, kann hetta ikki verða brúkt, sum eitt heiti, sum sigur, hvørja ella hvør ein veruliga er, - bara hvussu ein er kynsliga.

Tey samkyndu eru menniskju, sum hava eitt óðrvíð kynslív enn tey flestu. Roknað verður við, at tað sambært nýggjari tølum

ikkí eru fleiri enn 1 - 2% av mannfólki og 1% av konufólki, sum eru uppi hesum bólk. Sagt verður annars mangan, at talið liggur heilt upp á 5 og 10% av fólkinum. Hægri talið er ongantið betri fyri tey, sum vilja arbeiða fyri størri rættindum til tey samkyndu. Í kanning, sum gjørd var almennakundgjørd úr Fraklandi í 1992, har 20.000 fransmenn vóru spurdir, vísti tað seg, at í aldrinum 18-69 ár vóru 4,1% av mannfólki og 2,6% av konufólki, sum høvdu havt kynsligt samband við ein av sama kyni minst eina ferð í teirra lívi. Bara 0,1% av mannfólki og 0,3% av konufólki høvdu havt kynsligt samband teir síðstu 12 mánaðirnar (Asser Stenbäck)

Eru tey samkyndu fá, eru tey menniskju, ikki ómenniskjansligar verur, ella ikki petti verri menniskju enn onnur, ella størri syndarar enn onnur. Tað, sum veruliga kann verða sagt um eitt menniskja, er nógv djúpari enn tess kynslív. Øll menniskju eru skapað í Guds mynd at liva ævigt, við virði, sum einki í hesum heimi kann verða sammett við (Matt. 16,26).

Gud elskar, vit skulu elska!

Fyri Gudi er eitt menniskja eitt menniskja, tí Gud ger ikki mannannum (Matt. 10,34). Menniskjað er ein skapningur, hann elskar, og sum hann gav sít lív fyri við Jesu deyða á krossinum: „Tí at so elskaði Gud heim-in [øll syndug menniskju], at hann gav son sín, hin einborna, til tess at ein og hvør, sum trýr á hann, ikki skal glatast, men hava ævigt lív.“ (Jón. 3,16).

Tá ið eitt kristið menniskja tí er saman við einum menniskja, sum livir ikki eftir Guds vilja, so eigur tað ikki at vísa tí vanvirðing og háð, men virðing og umsorgan. Gud er við menniskjum, hann er ikki ímóti menniskjum. Soleiðis skulu tey kristnu eisini vera. Og tað eru tey, um tey siga teimum samkyndu sannleikan, sum Bíblían lærir, at tað er ímóti Guds skapanarskipan at liva í samkyndum paralagi, og um vit í roynd og veru sýna teimum kærleika og umsorgan, sum teimum er so stórus tørvur á.

Flemming Kofod-Svendsen skrivur einastaðni: „Vit mugu veita teimum samkyndu vinálag, hjálp og felagsskap bæði viðvíkjandi serligum bólkum, har bæði samkynd og hinkynd hittast í samtalu, bøn og biblialestri og at hjálpa teimum inn í tann vanliga felagsskapin, sum kirkjuliðið er.“

(Henda grein er við ávísing broytingum ein úrdráttur úr trimum greinum um evnið, sum stóðu í Trúðodanum nr. 1, 2 og 3 í 1996.)